

СУТНІСТЬ ПРОФЕСІЙНОЇ ПІДГОТОВКИ І ПРОФНАВЧАННЯ ІНВАЛІДІВ

ЯРМОЛЮК Ю.

Copyright © 2013

Дана тема для сьогодення є досить банальною, та водночас і болючою, оскільки, здоров'я – найбільший дар від природи, найцінніше що людина має у своєму житті. Адже не дарма в народі говорять: “Було б здоров'я, а все інше наживем”. На жаль, не всім під силу зберегти цей дар: чи то від небажання вести правильний спосіб життя, чи то просто в силу певних обставин. До того ж різні побутові, соціально-економічні проблеми створюють надмірні перевантаження, втоми, стресові ситуації. І як наслідок – значні порушення психологічних або фізіологічних функцій організму. Звичайно, такі люди потребують уваги як з боку лікарів, так і відповідних соціальних служб. Невід'ємним атрибутом також є і проведення різноманітної роботи для покращення та відновлення становища інвалідів. Невід'ємним правом інвалідів, як і кожної людини, є право на працю, незважаючи на обмежену працездатність. Це право встановлено законами України “Про основи соціальної захищеності інвалідів в Україні” [1] та “Про зайнятість населення”, які спрямовані на створення інвалідам реальних можливостей продуктивно працювати і передбачають конкретні механізми їх реалізації [2]. Важливою віхою у забезпеченні прав інвалідів у сфері працевлаштування є Національна програма професійної реабілітації та зайнятості осіб з обмеженими фізичними можливостями на 2001—2005 роки, яку затверджено Указом Президента України від 13 липня 2001 р. № 519/2001 [2]. Програму прийнято з метою посилення соціального захисту осіб з обмеженими фізичними можливостями, створення сприятливих соціально-економічних, медичних, організаційних та правових умов для реалізації ними прав на освіту, професійну орієнтацію та добровільну посильну працю [3].

Основними завданнями програми є забезпечення [див. дет. 3] реалізації державної політики у сфері професійної реабілітації та зайнятості осіб з обмеженими фізичними можливостями, сприяння їх широкій інтеграції у суспільство; реалізації особами з обмеженими фізичними можливостями їх конституційних прав на професійну орієнтацію та навчання, освіту, зайнятість; розроблення економічного та організаційно-правового механізму створення нових і збереження існуючих робочих місць для зазначених осіб; створення сприятливих умов для співпраці громадських організацій інвалідів з роботодавцями, профспілками, органами виконавчої влади у сфері професійної реабілітації та зайнятості осіб з обмеженими фізичними можливостями; розвитку служб професійної реабілітації та зайнятості осіб з обмеженими фізичними можливостями у сільській місцевості.

Пріоритетним напрямом у сфері соціального захисту інвалідів є їхня фахова реабілітація й працевлаштування, що дозволить інвалідам одержати матеріальну незалежність і реалізувати здатність до самозабезпечення. Забезпечення зазначеного напрямку знаходиться переважно у сфері соціальних заходів: проведення пільгової фінансово-кредитної політики стосовно підприємств, що використовують працю інвалідів; установа квоти для прийому на роботу інвалідів і мінімальної кількості спеціальних робочих місць для них; резервування окремих видів робіт і професій, найбільш придатних для працевлаштування інвалідів; стимулювання роботодавців різноманітних форм власності у створенні додаткових робочих місць для інвалідів, створення їм умов праці відповідно до індивідуальної програми реабілітації.

Зазначені соціальні заходи реалізуються на різноманітних рівнях. Особлива роль тут належить регіонам по створенню широкої мережі закладів соціального обслуговування для інвалідів, де головне місце займають центри соціального обслуговування інвалідів: відділення денного перебування (побутове, медичне, культурне обслуговування, організація відпочинку, залучення до посильної трудової діяльності, підтримка активного способу життя тощо); відділення з обслуговування вдома (виявлення та облік інвалідів, які потребують обслуговування вдома, надання соціально-побутової допомоги їм у домашніх умовах, сприяння в наданні пільг і переваг, передбачених законодавством, тощо); служби термінової допомоги (доставка продуктів харчування, ліків; ремонт; оформлення документів і т. ін.).

Висновки

1. Особи з обмеженими фізичними можливостями сьогодні не відчувають достатньої підтримки держави. “Цивілізованість суспільства визначається його ставленням до людей неповносправних, стареньких, немічних” (Жером Лежен, генетик). Якщо українське суспільство прагне називати себе людяним і гуманним, прирівнювати себе до суспільств високого рівня розвитку, воно неминуче повинно навчитися належно ставитися до людей з обмеженими можливостями.

2. Досить часто інваліди надзвичайно самотні люди. Вони сидять по домівках мають мало можливостей спілкування з іншими людьми. Ось чому потрібно працювати із ними у найрізноманітніших напрямках, долучати до активності, творчості та показати їм, що вони мають жити щасливо. Важливо людину навчити самостійно пристосовуватися до життя, а не надати одноразову допомогу. Саме тому, якщо втілити в життя все вище перелічене, то це 100% забезпечить повну соціалізацію усіх людей, що мають статус “інвалід”.

1. Ст. 19 Закону України “Про основи соціальної захищеності інвалідів в Україні” від 21 березня 1991 року [Електронний ресурс]. — Режим доступу: URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/875-12>.

2. Тюптя Л.Т., Іванова І.В. Соціальна робота (теорія і практика): Навч. посіб. – К.: ВМУПОЛ “Україна”, 2004. – 408 с. [Електронний ресурс]. Режим доступу: URL: http://pidruchniki.ws/15010922/sotsiologiya/pratsevlashtuvannya_invalidiv#332.

3. Національна програма професійної реабілітації та зайнятості осіб з обмеженими фізичними можливостями на 2001 – 2005 роки від 13 липня 2001 року [Електронний ресурс]. — Режим доступу: URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/519/2001>.